

17.2.2025

VN/18156/2024
VN/18156/2024-OM-8

Liikenne- ja viestintäministeriö

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi raideliikennelain (1302/2018) ja liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) muuttamisesta. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

1.

Raideliikennelain 164 a §:n 5 momentissa ja liikenteen palveluista annetun lain 65 §:n 5 momentissa säädettäisiin uusista Liikenne- ja viestintäviraston määräyksenantovaltuuksista. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että vaikka esitysluonnoksen suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä koskevassa jaksossa mainitaankin kyseiset viranomaisen määräyksenantovaltuudet, olisi niitä kyseissä jaksossa perusteltua käsitellä tarkemmin sen kannalta, miten ne täyttävät perustuslain 80 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset (ks. esim. PeVL 36/2021 vp).

2.

Raideliikennelakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 164 b §, jonka 1 momentin mukaan ”Jos kaupunkiraideliikenteessä esiintyy teknisistä ongelmista tai onnettomuudesta johtuvia häiriöitä, kaupunkiraideliikenteen rataverkon haltijan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tilanteen palauttamiseksi ennalleen.” Oikeusministeriö toteaa, että kaavailtua säännöstä voi pitää täysin avoimena sen osalta, mitä ”tarvittavilla toimenpiteillä” käytännössä tarkoitetaan. Säännöstä ei ole esitysluonnoksessa tarkemmin perusteltu. Koska kyse olisi kuitenkin toiminnanharjoittajalle säädettävästä veloitteesta, jonka laiminlyönnistä raideliikennelain 179 §:n perusteella vaikuttaisi koituvan mahdollisia seuraamuksia, olisi välttämätöntä sekä säännösperusteisesti että perustelujen tasolla selkiyttää ja yksityiskohtaistaa veloitteen sisältöä. Sinänsä tällaisen säännöksen tarpeellisuutta ylipäätään tulisi perustella, koska voidaan kai lähtökohtaisesti olettaa, että rataverkon haltija muutoinkin ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin liikenteen saamiseksi normaaliksi.

3.

Liikenteen palveluista annetun lain 57 §:n 1 momenttiin kaavailtaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan ”Rautatieyhtiön on myös välittömästi ilmoitettava muista toimiluvan voimassa oloon vaikuttavista muutoksista Liikenne- ja viestintävirastolle.” Oikeusministeriö toteaa, ettei esitysluonnoksesta käy tarkemmin ilmi, mitä kyseiset ”muut toimiluvan voimassa oloon vaikuttavat muutokset” voisivat käytännössä olla. Esityksessä tulisi näiltäkin osin selkiyttää ja yksityiskohtaistaa veloitteen sisältöä.

4.

Liikenteen palveluista annetun lain 243 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös rautatieyhtiön toimiluvan peruuttamisesta siksi, että luvanhaltija ei enää täytä 6 luvussa säädettyjä toimiluvan edellytyksiä

sekä mahdollisuudesta korjata puute määräajassa. Jatkovalmistelussa tulisi varmistua siitä, että ehdotettu 243 § ei ole ristiriidassa 57 §:n 1 momentin kanssa, jossa säädetään nimenomaisesti, että rautatieyrityksen toimilupa on voimassa niin kauan kuin rautatieyrittäjä täyttää tässä luvussa (luku 6) säädetyt edellytykset.

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Veli-Pekka Hautamäki

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi Kansliapäällikkö Antti T. Leinonen
Lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen
Ministerin erityisavustaja Timo Karhunen

VN/18156/2024-OM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: